

[Axel Kristensen.]

vi ved jo positivt, at der mange steder i landet mangler lærere. Der er steder, hvor de skifter lærere i samme fag 2, 3 eller 4 gange i årets løb, hvor der køres på vikarer og ikke-uddannede folk. Det er måske ikke så udpræget herinde ved de store byer som andre steder, men det er dog meget forståeligt, hvis skolefolk eller kommunalbestyrelsesmedlemmer i sådanne områder siger: ja men er de da virkelig velforvarede? Vi kan ikke få lærere til de klasser, vi har; skal vi nu have det således, at man mange andre steder foretager en videre udbygning, nemlig de steder, hvor det er attraktivt for lærere at komme, sådan at vi af den grund bliver endnu dårligere stillet? Man må derfor tage meget forsigtigt på dette spørgsmål, hvis man ikke skal skade skolens stilling, og hvis man ikke skal skade folks indstilling til den nye skolelov — de har jo mange gange helt misforstået, hvad det drejer sig om. Mit parti vil derfor være nødt til at forlange sagen meget nøje diskuteret med undervisningsministeren, inden man kan gå ind for dette lovforslag om ændringer i folkeskoleloven.

På den anden side må man erkende, at ude i det praktiske liv kræves der en god uddannelse, og når man giver dem, der kommer i realklasserne, 10 år — det er jo også frivillige klasser, ganske som 8., 9. og 10. klasserne skal være frivillige — kan det virke uretfærdigt over for dem, der ikke evner at komme i realklasserne. Det er jo ikke sådan, at man knivskarpt kan sige: disse evner at lære noget, og disse evner slet ikke noget. Det er alt sammen jævne overgange, og der kan ikke være tvivl om, at mange af dem, der ikke kommer i den nuværende eksamensskole, gennem en forøget skoleuddannelse ville få mulighed for at tage eksamen og for at få en uddannelse, som de ville få megen glæde af resten af deres liv. Det kan ikke nytte, at man begynder på ting, der bare ser godt ud, men hvor indholdet er dårligt. Jeg for min part vil gerne sige, at jeg tror, der er områder, hvor det, uanset om det nu skal være i skolerne eller andetsteds, vil være nødvendigt at give adgang til en uddannelse. De unge skal videre til handelsskoleeksamen, eller de skal videre til teknisk uddannelse, og dertil kræves nogle adgangseksa-

mener; kan de ikke få den dertil nødvendige uddannelse i skolen — denne uddannelse er ikke en faglig uddannelse, det er en skoleuddannelse på lige fod med al anden skoleuddannelse — så vil der opstå skoler og kursus, hvor de kan få den, for de skal have den. Derfor kan der nok være nogle felter, der, uanset om man gør det på den ene eller anden måde, kræver nogle lærerkræfter.

Fra mit partis side kan vi tilsige, at vi vil gennemdrøfte disse spørgsmål med den højtærede undervisningsminister; vi er imidlertid meget ængstelige for at lave noget, som ser godt ud, men som er dårligt. Det er ikke nok at vedtage, at der skal gives forøget undervisning; den skal også have et rigtigt og et godt indhold.

Noget af det samme kan man måske sige om de klasser, der foreslås oprettet i den anden ende af skolerne, børnehaverne, eller hvad man nu vil kalde dem. Der er en ting, der har slået mig: det er en ganske kort tid, disse børn skal være i skolen hver dag; d. v. s. at alle de selverhvervende kvinder, som må bringe deres børn på børnedag hjem om morgenen, når de går på arbejde, og hente dem, når de går hjem, ikke har store chancer for at få deres børn i disse børnehaver. Jeg kan ikke se, at de kan komme der; men det kan være, at ministeren kan give oplysning om det. Så bliver det altså børnehaveklasser for den lidt bedre stillede del af befolkningen, hvor mødrene kan være hjemme og tage sig af deres børn; disse mødre kan få anbragt deres børn i sådanne børnehaver nogle timer, og det kan være udmærket. Det, der interesserer mig i denne sag, er, om man ved at sende børn i sådanne klasser — som man ikke kalder børnehaver, men klasser på ganske samme måde som alle andre klasser — kan give dem en tilvænnning uden i og for sig at give dem skolegang, en tilvænnning, som gør, at de derefter får væsentligt mere ud af de kommende år. Hvis det er tilfældet, kan vi jo overveje, om man, når mulighederne er til stede, vil gøre sådan noget. Derfor lægger jeg vægt på, at den højtærede undervisningsminister har stillet forslag om forsøgsklasser på dette område.

Men så bliver det rigtignok et spørgsmål, om det skal være sådan, at alle mennesker kan starte disse forsøg overalt, så man